

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו
מבאר של הצדיק המופלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנעהניטש
בהרה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין (מנו"כ בעיר בוראפעשט)

על פי הבאר

פעם אחת פשטה חולאת ילדים ל"ע במחוז מגוריו של רבינו הק' וקהל עדתו והפילה חללים רבים רח"ל.

רבינו זי"ע הרבה להעתיר ולהתפלל לביטול המגיפה. כשנכנס רבינו לעריכת שולחנו הטהור והיה זה בפרשת ויגש, פתח להליץ טוב בעד בני ישראל הנאנחים והדוויים ע"י אמרי שפר כדרכו בקודש, וכך אמר:

" רבונו של עולם, כי כמוך כפרעה, היה נא אתה כפרעה וכפי שפירש רש"י הק' באחד הפירושים (בראשית מד, יח ומקורו במד"ר בראשית צג, ו), דבר אחר: מה פרעה גוזר ואינו מקיים, מבטיח ואינו עושה, אף אתה כן.

אם כן, אף אתה אע"פ שגזרת עלינו גזירה רעה זו, אל תקיימה והיה כפרעה שגזר ואינו מקיים, ותמורתה תשפיע עלינו רק גזירות טובות וישועות."

כך היה רבינו זי"ע מעתיר ומפציר בכל עת עבור ישועתן של ישראל ומתפלל בעדם תדיר בעבודת התפילה הנוראה שלו.

וכך סיפר הגאון הגדול ר' ישראל חיים מנשה פריעדמאן זצ"ל בשם אביו רבי יעקב צבי זצ"ל, שנסע פעם להסתופף בצל קדשו של רבינו זי"ע בפעסט, וראה אותו יושב עם השטריימל על ראשו ועל גביו 'טערקישע טלית', ולא נע ולא זע בעת התפילה, אך אחר התפילה היה תחתיו נהר של פלגי זיעה שנטף ממנו והוצרך להחליף כל מלבושיו מחמת החאמצותו הנשגבה בעבודה שבלב זו תפילה.

קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו (כז, י)

יש לבאר כוונת איש אשר רוח בו, שיקח לו את יהושע בן נון שהוא איש אשר רוח בו, כלומר שיש בו רוח נמוכה ורוח שפלה, ונוהג עצמו בהצנע לכת *.

ואמר לו הקב"ה למשה, כי אף כי אמת נכון הדבר מה שאמרת שבני ישראל צריכים איש על העדה אשר יצא לפנים ואשר יבא לפנים, כלומר שמחמת תפקידו יהא מוכרח לגלות מעשיו הטובים בפניהם, כדי שיקחו מאיתו מוסר השכל וילמדו ממנו לעבוד את בוראם ולעשות רצונו יתברך כדבעי, וכן יהא מוכרח להתנהג בשררה ², מכל מקום לא יהא אלא מגלה טפח בפניהם ויהא מכסה טפחיים בקרבו.

וזהו שאמר שיהא איש אשר רוח בו, שעל אף תפקידו יהא זהיר לנהוג במידת הענוה והשפלות ³ ויהא ליבו בתוך תוכו נכנע ושפל בעיני עצמו ⁴.

(נר אברהם ודגל מחנה יהודה פינחס)

עולת תמיד העשויה בהר סיני (כח, י)

יש לפרש שבא הכתוב ללמד שעל כל אחד מישראל להעלות על זכרונו תמיד בכל עת את מה שעשה הקב"ה עמהם בהר סיני ולא ישכחנו לעולם. ועוד יש לדרוק אמרו העשויה בהר סיני בלשון הווה ולא נאמר שנעשה בהר סיני בלשון עבר, שבכל יום ויום יהא בעיניך כאילו מתקיים מעמד הר סיני.

(נר אברהם שבועות ודגל מחנה יהודה פינחס)

* וזמני שמצונו בתרגום אודות עמותתנו של יהושע, "וכדין חמא משה עמותתיה קרא להושע בן נון יהושע". (במדבר יג, טז)

² ראה בדברי רש"י, "אבל הקב"ה אמר ליהושע כי אתה תביא את בני ישראל, על כרחם, הכל תלוי בך, טול מקל והך על קדקדן" (דברים לא, ז)

³ ובספרות פ"י, ונתת מהודך - יתן לו שררה, שיתחילו לנהוג בו כבוד. (במדבר כז, ט)
⁴ ראה במאור ושמש פר' עקב (ד"ה א"ו) והיה עקב תשמעון) זי"ל: "והאדם הוא וכו' ומורה לעם דרך וכו' צריך לזהר שלא יגבה ליבו בזה, ואדרבה צריך להשפיל עצמו", וכן איתא בשאר ספרי ק"י.

⁵ ומצונו שכן היה, כדאיתא בספרי, "הוא והושע בן נון, ולמה אני צריך, והלא כבר נאמר ויקרא משה להושע וגו', ללמדך צדקו של יהושע, שמע אני שצפה דעתו עליו משנתמנה ברשות, תלמוד לומר הוא והושע בן נון, הוא הושע בצדקו". (האזינו שלד)

מבאר הישועות

מספר הרה"צ ר' ב. פרענקל שליט"א נכד רבינו זי"ע מני. יצ"ו:

לפני כמה שנים נסעתי מניו יארק יצ"ו אל העיר בודאפעשט יצ"ו ושמתי פעמיי אל בית החיים דשם להשתטח ולשפוך שיח אצל ציון המצוינת של זקני הק' רבינו זי"ע יחד עם עוד אחד מש"ב נכד רבינו.

נסתבבו הדברים והגענו לשם מאוחר מאוד בשעה ארבע לפנות בוקר, שאז הנכרי שומר בית החיים ישן ואין שום אפשרות להיכנס לשם.

עמדנו איפה מחוץ לבית החיים באישון לילה חושך ואפילה, ונשאנו תפילה להשי"ת שבזכות הצדיק יעשה לנו את ומופת שנוכל להיכנס אל הציון הקדוש.

לא עבר אלא זמן מועט, ולפתע נפתחה דלת בית השומר (המתגורר שם) שהחליט דבר תמוה ופלאי לצאת לרוקן את האשפה בשעת ליל כזו. בראותנו שם שאל למבוקשנו ופתח לנו השער, ויכלנו להתפלל כאוות נפשנו.

רבינו נטמן בביה"ח הארטאדאקסי בבואד.
לתועלת הנוסעים כתובת הציון היא:
Csörsz u. 55, 1124 Budapest
בשכיל המרכזי בצד ימין קברו של הגאון רבי קאפיל ריין אב"ד בודאפעשט, בהמשך בשורה יותר פנימית מצד ימין קבר רבינו.

הננו להודיע שבימים אלו מתארגנת קבוצה לנסיעה ביום ההילולא קדישא - כ"ח בתמוז הבע"ט למקום מנחת קדשו של רבינו זי"ע בעיר בודאפעשט יצ"ו.
(גם יוד"ק של בעל הישמח משה זי"ע חל ביום זה ובעז"ה נמשיך משם לנסוע לאהעל, קערעסטיר, ועוד כפי שיתיר הזמן)

ליתר פרטים ולהזכרת שמות על ציון הקודש ביו"ד, וכן לתרומות והנצחות והשתתפות בהוצאות, נא לפנות לאימעיל המערכת או בטעל. (בא"י) 0733572398

אי"ה בשבוע הבע"ט יצא לאור גליון מורחב ובהפצה נרחבת לרגל יומא דהילולא קדישא. ניתן להשתתף בהוצאות המרובות ולהקדיש לזכות או לעי"נ וכדו' כל השמות יוזכרו בעז"ה על הציון הק' במניין ביום ההילולא

באר המעשיות

" למען ישמעו כל עדת בני ישראל " (כו, ט)

סיפר הגה"ק ר' שמעון סופר זי"ע אבדק"ק קראקא מעשה נורא שקרה אצל הרה"ק בעל תפארת שלמה מראדאמסק זי"ע.

איש אחד ת"ח גביר וחסיד מחסידי ראדאמסק מטה ידו ונכשל בעסקיו ולא היה לו לשלם לנושיו כי חובות מסחרו רבו למעלה ראש, ובעלי חובותיו דחקוהו כולם בבת אחת, והתחיל לפשר עצמו עם נושיו. היו מהם שרחמו עליו ורצו לקיים והחזקת בו להעמיד מסחרו כמקדם ומחלו החוב, והיו שהשתדל שיתפשרו עמו ועלתה בידו, רק איש אחד בעל דין קשה היה לנגוד ורדפו והציקו ונתנו בערכאות עד אשר לא יכל להרים ראש.

נסע האיש לראדאמסק ונתן פיתקא לרבו התפארת שלמה זי"ע בקובלנא כי כבר היה יכול לחדש ימיו כמקדם רק בעל דין הקשה שלו רודפו ומענה אותו על כל צעד ושעל. שאלו התפא"ש מי הוא בעל הדין הקשה הזה ומה שמו, השיב האיש כי חרפה גדולה הוא לומר שבעל דינו הוא נגיד מפואר ות"ח גדול ואיש חסיד מחסידי קאצק, והוא תקיף בדעתו אשר כל הרוחות שבעולם לא יזיזו אותו ממקומו. השיבו התפא"ש, א"כ איפוא באלו הימים בדעתי להיות בקראקא, תזכירני שם ונראה מה לעשות ולטכס עצה.

ויהי כאשר בא התפא"ש לקראקא שלח את משמשו לבעל דין הקשה הזה שימחול נא בטובו לסור אליו כי דבר נחוץ לו לדבר עמו. הבע"ד השיב כי הוא אין לו שום מסחר וענין עם הרבי מראדאמסק. האיש העלוב היה לו עגמת נפש גדול יותר גדולה במה שהטריח את רבו למגן כי קרא לבעל דינו ולא בא. ויהי כדברם בא הגאון ר"ש סופר אב"ד קראקא לביקור אצל התפא"ש ונדברו איש אל רעהו מעניינים שונים, וסיפר אב"ד להגאון הנ"ל שגפלא בעיניו על ת"ח וחסיד כזה שקרא לו ולא בא, לכן רצוני שכת"ר ישלח את המשמש שלו שליח הבי"ד וגם אני אשלח המשמש שלי לקרוא לבע"ד הנ"ל שיבוא לפני שנינו לכאן. הגאון הנ"ל הסכים כרגע למלאות רצון צדיק ושלחו שני המשמשים להבע"ד הנ"ל שיבוא. אבל מה נדהמו כל השומעים שהשלוחים באו בחזרה ואמרו כי גם כעת השיב הבע"ד כמקודם, אין לו שום מסחר וצורך שילך לפני הרבי מראדאמסק, ונעשה רעש בין החסידים על עשיר יענה עזות כזאת.

ליום המחור וגם ממחרת מחמת גודל רחמנותו של הצדיק על האיש לקיים והחזקת בו להעמידו על פרנסתו, ולרוב צערו ובכיותו, שלח בפעם הב' והג' לקרוא לבע"ד הנ"ל בדבורים קצרים וחרפים כאלה שידע באם לא יבוא לפניו יתחרט בחרטה גדולה אבל גאותו ועזותו של האיש לא נתנו לו לשלוט ברוחו והשיב כבראשונה שאין לו שום עניין ומסחר לפני הרבי מראדאמסק. אזי הוצרך הצדיק לשוב לביתו והלך אל תחנת מסילת הברזל ליסע לביתו בכרכרה יחד עם הגאון מוה"ר ש"סופר. ולעת כזאת התפא"ש אפלי אנשים קטנים וגדולים כמעט כל בני העיר הגדולה קראקא שהלכו ללוות את הצדיק ולקבל מאתו ברכת פרידה, עד כדי כך שהכרכרה עם הסוסים לא יכלו ליסע רק פסיעה בפסיעה לסיבת ההמון הגדול שנתקבצו עומדים בלחץ זו הדחק באורך כמה רחובות בחוצות העיר ובקול זמר ושמחה בלויית חן.

פתאום נשמע קול כי הבע"ד הנ"ל הגביר והת"ח מחסידי קאצק נוסע ג"כ עם כרכרה וסוסים וצועק אל החסידים שידועו להתפא"ש כי התיישב עצמו ובא לפניו ורוצה להתראות עמו רק אינו יכול לסיבת העולם הגדול. ומחמת כי בתחילה נתפרסם הדבר מגודל עזותו שלא רצה לבוא גם כן עכשיו עד מהרה באה השמועה זה לזה וזה לזה עד כי הודיעו להתפא"ש כי הבע"ד הקשה בא וציווה התפא"ש שהכרכרה שלו תעמוד ונתן צו שיעשו שבתל ביתו לבי"ד האיש הנ"ל שיבוא לפניו, וכשבא אל הכרכרה ציווה לו שישב בתוכה. והנה ישבו התפא"ש והגאון ר' שמעון סופר יחד כאחד על ישיבת הכרכרה הגבוה והבע"ד ישב מנגד על הספסל הנמוך. ויהי כנסעם לא דיבר התפא"ש כלל עמו בהיותו אינו ציית דינא, רק הפך את פניו לצד ר"ש סופר ואמר לו בזה הלשון: "קראקאווער רב, תדעו שיש פלוגתא בין הרבי מלובלין ובין המגיד מקאזניץ. המגיד מקאזניץ סובר כי עשירות אין טוב לישראל כי ע"י הכסף מתקלקלים וישמן ישורון ויבעט לכן יאה עניותא לישראל, והרבי מלובלין סובר כי לא כן הוא עניות אין טובה ישראל דעניות מעביר על דעת קונו ומבלבל הדעת לכן טוב רק עשירות לישראל. קראקאווער רב אולי תחשבו כי זה פלוגתא בעלמא תדעו כי זה ממש פלוגתא כמו פלוגתא אביי ורבא וב"ש וב"ה, והנה הלכה אני פוסק תמיד כמו הרבי מלובלין כי עשירות טובה לישראל אבל ידע כ"ת כי לעת מצוה ולעת הצורך אוכל לפסוק הלכה גם כהמגיד מקאזניץ דעניות יפה לישראל ולא עשירות".

הבע"ד הנ"ל ששמע כדברים האלה לא היה פתי, וראה והבין כי אך כנסע בינו ובין כל הונו ורכושו כי יוכל הרבי לפסוק הלכה למעשה כי יאה עניותא לישראל, נבהל באימה ופחד ונתן ידו לאמתחתו והוציא משם תכריך שטרות וניירות ונתן להתפא"ש וקרא בזה הלשון: "הא לכם זאת, אני נותן לכם זאת במתנה, ואל נא יחר אף אדוני על איחור ביאתי כי הסכלתי עשוי". שאל התפא"ש האם אין עוד שטרות, והשיב אין כאן יותר, ולקח התפא"ש הניירות והשטרות וקרעם לקרעים וברכו בברכת פרידה ונסע הלאה. והמעשה כולו סיפר אח"כ הגאון מהר"ש סופר והתפרסם בעיר קראקא. לאחר מכן שאלו להבע"ד הקשה הנ"ל מה ראה על ככה לבוא אח"כ, הלא סירב בתחילה, והשיב כי פחד ורעד אחזו, ובפלגות כל עצמותיו, ורעיונות משונות ומבהילות השתלטו על שנתונותיו וארכובותיו דא לדא נקשן. ומחמת אימה ופחד שנפלו עליו רץ בחפזון לפייסו כי ראה שהסכנה מרחפת עליו ויהיה מתחייב בנפשו אם לא יציית לצדיק.

(נפלאות התפארת שלמה)